

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
Buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 12 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 12 centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikelsvoorwaarden of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 23 NOVEMBER

Aan de lezers van den POSTRIJDER.

De ongemeene bijval van den Postrijder, en het aangroeiend getal zijner aankondigingen, maken ons een plicht nieuwe opofferingen te doen om de welwillendheid van het publiek te beantwoorden.

Te rekenen van nieuwjaar aanstaande zal de jaarlijkse abonnementsprijs bepaald worden als volgt :

Driemaal per week . . . 6 frs.
Tweemaal per week . . . 5 frs.
Zaterdags alleen . . . 4 frs.

Deze prijsvermindering zal alleenlijk toegestaan worden aan de personen die hun abonnement vooraf betalen.

De personen die van heden een abonnement aan den Postrijder nemen en vooraf betalen, voor het jaar 1883, zullen het blad gratis ontvangen tot aanstaande nieuwjaar.

De Postrijder is het grootste blad van Limburg. Onze maatregelen zijn genomen om hetzelfde voor het vervolg onder alle opzichten nog verdienstiger en voor den lezer aantrekkelijker te maken.

Daar de Postrijder driemaal per week verschijnt, zal hij breedvoerig verslag kunnen geven over het proces der gebroeders **PELTZER** (moord van den heer advocaat **BERNAYS**) dat binnen eenige dagen voor het assisenhof van Brussel zal bejinnen.

Dit moet onze lezers aansporen om den Postrijder driemaal per week te ontvangen, want om een volledig verslag van het proces te kunnen geven, zullen wij natuurlijk ook dinsdags en donderdags er moeten over handelen.

De personen die voornemens zijn zich voor het jaar 1883 te abonneren, zullen dus goed doen zich zonder uitstel te doen inschrijven, op deze wijze zullen zij alle bijzonderheden kunnen volgen van dit belangrijk proces dat in zoo hoogemate de nieuwsgierigheid van het publiek opwekt.

De Kamer.

De verwachte beraadslaging over de kiezing van Zoningen (Soignies) heeft gister geen plaats gehad, daar het verslag over die kiezing nog niet was neergelegd.

In den aanvang der zitting heeft de heer Cuvellier eene ondervraging aan minister Rolin gedaan aangaande de overstromingen der Maas. De minister zijn antwoord uitgesteld hebbende, uit hoofde der afwezigheid van den heer Neujean, die eene dergelijke ondervraging had aangekondigd, is men overgegaan tot het dagorde, namelijk de wet op de drukpers.

Onze lezers weten dat de heeren P. De Baets en Lelièvre reeds in 1864 hadden voorgesteld de drukpers-processen aan de burgerlijke rechtbanken te onttrekken, om ze te onderwerpen aan de uitspraak der jury, zooals de Grondwet het vereischt.

Dat wetsvoorstel, thans 18 jaren oud, — 't is bijna meerderjarig en zijne ouders zijn overleden — is thans eindelijk ter sprake gekomen.

De heeren Warnant van Hoesi, Robert van Brussel, Thonissen van Hasselt en Janson van Brussel hebben gedurende de twee laatste zittingen het woord gevoerd. De beraadslaging wordt heden donderdag voortgezet.

M. Robert heeft, in denloop zijner redevoering, gezinspeeld op de nieuwe belastingen welke het gouvernement van zin is voor te stellen. De ministers zagen er uit alsof die zinspeling hen sterk hinderde.

Ommedielijk na deze redevoering heeft men de beraadslaging onderbroken, om terugte komen op de kwestie der overstromingen. Minister Rolin heeft beweerd dat het gouvernement doet wat het kan om de overstromingen te voorkomen, maar dat tegen de groote overstromingen alle behoudmiddelen vruchteloos zijn.

De heer Warnant van Luik heeft echter doen opmerken dat, tengevolge der werkloosheid van het gouvernement, de nijverheid te Seraing het werk heeft moeten staken, waardoor 10.000 werklieden, gedurende verscheidene dagen, zonder broodwinning zijn geweest.

Eindelijk hebben verscheidene leden de dringendeheid gevraagd voor een aantal wetsontwerpen. De heer Goblet, onder andere, vroeg de onmiddellijke bespreking van het wetsontwerp dat voor doel heeft de vrijstelling der onbemiddelde seminaristen, van den krijgsdienst, af te schaffen.

Verscheidene leden hebben dit voorstel ondersteund. Men ziet het, de oorlog tegen de Kerk gaat opnieuw beginnen.

Zaak Peltzer.

Het is aanstaande maandag dat het proces der twee gebroeders Peltzer voor het hof van assisen van Brabant zal geopend worden.

Leon Peltzer (Vaughan), is beticht van den moord begaan te hebben op den advocaat Willem Bernays. Armand Peltzer, broeder van Leon, verschijnt als medeplichtige.

Ziehier om als intrede aan het proces te dienen eenige bijzonderheden over de twee beschuldigen en over het slachtoffer.

Onze belgische rechterlijke kronijken bieden, zelfs wanneer men er het proces-Bocarmé onder begrijpt, de g-dachtenis niet aan van ene kriminele zaak, die men kan vergelijken bij de zaak-Peltzer.

Nooit heeft eene geruchtwekkende misdaad de openbare denkwijze meer in opschudding kunnen brengen. Zij gelijk op geen enkele gekende misdaad.

Het afschuwen dat de ontdekking er van verwekte, — de personaliteit der betichten, — de bijzonderste getuigen die voor het gerecht zullen verschijnen, en de verschillende bijzonderheden die bij de debatten zullen aan den dag gebracht worden, leggen genoeg de nieuwsgierigheid uit, welke het publiek toont bij den gerechtelijken afloop van een drama dat tot heden toe met geheim omhuld is gebleven.

Het assisenhof! Elkeen spreekt er van, doch hoeven onzer lezers zullen ten titel van eenvoudige toeschouwers, toegelaten worden in de verhoorzaak? Men verhaalt dat een rijk persoon eene overgroote som ten voordeele der armen heeft aangeboden, in ruiling van een stuk kaart, dat hem zou de gelegenheid verschaffen eenige uren bij het verhoor tegenwoordig te zijn.

Den 7 Januari van dit jaar (1882) verliet Guillaume Bernays, advocaat te Antwerpen, zijne woning omtrent 8 ure 's morgens, en volgens zijne gewoonte bracht hij zijn kind, een eenigen zoon, acht jaar oud, naar de school. Hij begaf zich vervolgens naar de statie, waar hij met den trein naar Brussel vertrok.

Sedert dan zag men hem niet meer terug. Zijne familie werd naustonds ongerust over zijne afwezigheid. Den 10 vermittigde zij de politie en het parket. Nogtans kwam men overeen dat men nog eenige dagen zou wachten, vooraleer de verdwijning openbaar te maken. Men had de hoop behouden dat Bernays zou terugkeren. Vier dagen gingen voorbij zonder dat men eenige inlichting kon bekomen die op het spoor van den afwezige hadde kunnen brengen.

Men besloot toen aan de dagbladen de hulp hunner publiciteit te vragen, om te ontdekken wat er van den advocaat geworden was. De *Etoile* en de *Précurseur* maakten den 14 januari de verdwijning bekend.

Alles wat men toen wist was dat Bernays te Schaerbeek was afgestapt en plaats had genomen in een trein van den ringspoorweg. Hij had te Antwerpen een koepion genomen voor de statie Brussel (Quartier Leopold).

Den 16 kondigde de *Indépendance* het berucht artikel af, waarin gezegd wordt dat Bernays wel misschien in een klooster getreden was. Bernays, zeide zij, was in correspondentie met een pater Jesuïet van Parijs, en in de laatste tijden had hij « mystieke strekkingen » aan den dag gelegd!!!

Eindelijk den 18 januari, ontving M. Berré prokureur des konings te Antwerpen, den gekenden brief uit Bazel, en geteekend Henry Vaughan.

Onze lezers zullen zich den inhoud van dien brief wel herinneren. Henry Vaughan schrijft daarin dat het lijk van Bernays lag in het huis n. 159 der Weststraat te Brussel; hij beweerde dat hij Bernays bij ongeluk gedood had, terwijl hij een revolver hanteerde.

De omstandigheden van het vinden van het lijk in het huis der Weststraat zijn genoegzaam gekend. Het lijk van M. Bernays lag in een leunstoel, in een klein kabinet op het uiteinde van den gang. Een gazuur brandde in het kabinetende warmte had de ontbinding van het lijk eenigzins belet.

Op eene kleine tafel lagen vijf revolvers, eene kaart van zuid-Afrika, en een brief met het adres *To the coroner of the City of Brussels*. Op den grond vond men een amerikaansch pistool. Tegen den muur, nevens de tafel was een bureau-minister geplaatst waarop eene agenda lag, benevens een postpapier met de initialen H. V.

Armand Peltzer woonde de begrafenis bij van Bernays, dien hij wist vermoord te zijn. Hij stelde een hevig belang — en dat is begrijpelijk — in alles wat gezegd werd aangaande de oorzaken van den dood van Bernays. Men herinnert zich dat, den avond zelf der ontdekking van het lijk, hij 's avonds aan de statie te Antwerpen stond de aankomst afwachende van den prokureur des konings, M. Berré, om uit den mond van dien magistraat zelf, zijn gedacht te vernemen over

de oorzaak waaraan de dood van Bernays wordt toegeschreven.

Den morgen zelf van de begrafenis van het slachtoffer, had Armand van zijnen broeder James den volgende telegram ontvangen.

« Al de veronderstellingen zijn voor de misdaad. »

De *fac simile's* die van het geschrift van Vaughan verspreid werden, brachten op het spoor van Leon Peltzer. Eenige dagen na de verspreiding der eerste *fac simile's*, overhandigde een koopman van Verviers, die te Buenos-Ayres gewoond had, aan de justitie brieven waarvan het geschrift punten van gelijkenis had met dat van Vaughan. Die brieven waren van Leon Peltzer.

Het is toen dat de *Etoile* aankondigde, dat de justitie op het spoor was van den misdadiger en de openbaarmaking van zijnen naam opschudding zou opwekken in de twee werelddelen.

« Wij doelden, zegt de *Etoile*, op Leon Peltzer goed gekend in België en niet minder in Brazilië »

Herinneren wij nog dat toen op 17 februari een aanhoudingsmandaat tegen Leon Peltzer werd uitgeleverd, Armand en James Peltzer aan de liberale gazetten eenen brief schreven waarin zij hevige protesteerden tegen de aanrandingen tegen hun broeder gericht.

Leon Peltzer werd te Keulen aangehouden. Den 7 maart werd hij in de gevangenis der Kleine Karmelieten opgesloten, waar zijn broeder Armand zich reeds twee dagen te voren bevond.

Twee of drie dagen later ontmoetten de twee broeders elkander in een gang der gevangenis: *Poor brother!* arme broeder, zegde Leon toen hij voorbij Armand ging.

« *Miserable, ellendeling,* » was het antwoord van Armand.

Toekomende maandag, 27 november, besluit de *Etoile*, zullen de twee broeders terecht staan voor den jury, wiens verdikt zal zeggen wie de ware ellendeling is.

HET SLACHTOFFER.

M. Guillaume Bernays was te Coblenz geboren in Februari 1848. Zijne ouders kwamen kort na zijne geboorte zich in België te vestigen.

Bernays deed zijne studien in de universiteit van Brussel. Nauwelijks 20 jaar oud, werd hij, na een schitterend examen, benoemd tot doktor in de rechten den 11 Juni 1868.

Zoodra hij advocaat benoemd werd, hield hij zich vooral bezig met de studie en de praktijk der scheepvaart- en handelszaken, waartoe zijne kennis van vier moderne talen hem zeer behulpzaam was. Hij vestigde zich dan ook te Antwerpen.

Hij begon zijne stacie bij wijlen den advocaat Van dael; zoodra zijne stacie, die hij bij Mr Auger, stokhouder had voortgezet, geëindigd was, werd hij door dezen laatsten als meewerker aangehouden.

Bernays hield zich ook met geschiedkundige opzoekingen bezig. Eenigen tijd voor den dood, had hij de laatste hand gelegd aan een werk, getiteld: « Het lot van het groothertogdom Francort en van zijne troepen; geschied- en krijgskundige studie van den tijd van het verbond van den Rijn. » Dit werk, waarvoor een boezemvriend van Bernays, baron van Ardenne, escadron overste bij het pruisisch leger, de voorrede geschreven heeft, is sedert dien te Berlijn (1882) uitgegeven.

DE BESCHULDIGDEN.

Armand Peltzer is te Verviers in de *rue de l'Harmonie* geboren, den 31 mei 1844. Zijn broeder Leon-Frederik-Albert Peltzer is geboren in dezelfde stad, in hetzelfde huis, den 9 juni 1847.

Hun vader was Hermann Peltzer, gezegd Germain Peltzer, geboren in 1802 te Elberfeld (Pruisen) vanwaar hij zich in 1817 te Verviers kwam vestigen. In 1841 was hij te Osnabruck getrouwd met mej. Ida de Gulick, in 1820 in die stad geboren.

Germain Peltzer dreef handel in indigo; later trad hij in dienst in de fabriek Laoureux en zoon. Hij is te Verviers overleden den 3 maart 1867. Hij liet zes kinderen na: twee meisjes en vier jongens.

Armand deed zijne studien in de universiteit van Luik, waar hij het diploma van ingenieur bekam. Hij verkooft echter den handel en reisde in Engeland en Duitschland.

Te Neukirchen (Duitschland) trad Armand in huwelijik met mejufier Marie-Charlotte-Eugenie Böcking, geboren te Verviers den 16 mei 1847, dochter van M. Böcking en Eugénie Godin. Eene dochter, Marguerite-Marie-Eugénie Peltzer is uit dit huwelijik geboren, den 13 maart 1870, te Verviers.

Eenige dagen later, den 28 maart, stierf Mad. Peltzer tengevolge dier geboorte.

Armand verliet toen het land; hij associeerde zich met zijn schoonbroeder, M. Clazon en ging te Buenos-Ayres een huis van in- en uitvoer stichten, onder de firma *Clazon, Peltzer & Co.*

Zijne onderneming mislukte; zijn kapitaal was weldra ingekrompen, zijn krediet geschock en de val van het huis gebroeders Peltzer te Antwerpen bracht de likwidatie teweeg van het huis Clazon-Peltzer, dat nauwelijks twee jaren geleefd had. In Europa teruggekeerd, vond Armand onmid-

delijk eene nieuwe kommandiet. Zijne vrienden van Verviers bezorgden hem een kapitaal van 300.000 frank, doch reeds het tweede jaar was het kapitaal verslonden. Hij bekwam toen de agencie te Antwerpen van het huis O. Bemberg et Co. van Buenos-Ayres.

Na het failliet van het huis gebroeders Peltzer, te Antwerpen, waarvan Leon een der geassocieerden was, moest deze het land verlaten. Hij verbleef eenigen tijd in Engeland.

Zijn broeder Robert was na de likwidatie van het huis Clazon-Peltzer, wisselagent geworden te Buenos-Ayres. Hij had veel werk en onthoofde zijn broeder Leon, die hier in Europa ten laste van Armand en James Peltzer leefde. Leon bevond zich in 1869, te Liverpool. Den 18 februari 1870 heeft hij verklaard zijne woning over te brengen naar Antwerpen, waar hij den 8 maart 1870 opgeschreven werd, Markgravenstraat, n° 6.

Men kent de verdere gevallen van Leon Peltzer te Buenos-Ayres, onder andere het avontuur met den jongen Antonio Olivera.

Na die feiten leefde Leon eenigen tijd te Buenos-Ayres op de kosten van eenige landgenooten, tot hij naar Noord-Amerika scheep ging, op de kosten van M. Bergman, konsul van België.

De gebroeders Peltzer, alhoewel in België geboren, zijn zoons van vreemdelingen en hij gevolg zelf vreemdelingen; doch op het 18dstip hunner moederjarigheid, hebben zij de verklaring gedaan, vereischt door art. 9 van het burgerlijk wetboek, en hebben alzoo de belgische nationaliteit bekomen.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 151 koeien, 17 kalveren, 61 schapen, 304 vette varkens en 731 magere varkens.

BINNENLAND

Men schrijft uit Luik, 19 november:

Eergisteren avond is een schrikkelijk ongeval gebeurd op den spoorweg tusschen Luik en Pepinster. De treinwaachter Ch. Kelderich, in dienst op den trein, die ten 5 uur 58 namiddag met Brussel naar Luik vertrekt, opende de portel van een compartiment op het oogenblik dat de trein in de nabijheid kwam van de tunnel van Chaudfontaine. De portel sloeg met geweld tegen den linker muur der tunnel, welke gedeeltelijk afgerukt werd en den ongelukkige van de loopplank slingerde. Een ander treinwaachter, die het gerucht gehoord had, ging op zoek en stelde weldra vast dat eene portel in stukken geslagen was. Hij gaf kennis van het gebeurde aan den treinoverste, doch middelerwijl was de trein te Pepinster gekomen. De opzoekingen, die terstond gedaan werden, deden het lijk van den ongelukkigen ontdekken; het hoofd was afzichthijk verbrijzeld en de lappen vleeschingen op de schouders; een arm, en een been waren verbrijzeld, enz. De ongelukkige, welke 20 jaar oud was, had eene weduwe met een kind achter.

— Men schrijft uit Seraing, 19 november:

De overstromingen hebben reeds zeer veel schade veroorzaakt. Sedert vrijdag is men verplicht geweest het werk te staken in de koolmijn *Caroline*. Men is insgelijks genoodzaakt geweest den arbeid te staken in de staalfabrieken, ijzerfabrieken, smelterijen, werkhuizen van constructie, en smelterijen van de *Société Cockerill*. Bijgevolg zijn verscheidene duizenden menschen zonder werk. Hopen wij dat die toestand zoo spoedig mogelijk moge eindigen.

Politiek overzicht

Het bijzonderste feit van gisteren, in de Franche Kamer van Afgevaardigden is de goedkeuring bij algemeene stemmen van het verdrag gesloten tusschen den heer de Brazza en koning Makoko.

Een briefwisselaar der *Indépendance Belge* deelt eenige belangrijke bijzonderheden mede nopens hetgen de heer de Brazza in de commissie verklaard heeft, die groepen was een verdrag over het wetsvoorstel uittebrengen.

« Frankrijk, zo zegde de reiziger, moet spoedig en op vreedzame wijze de Congostreek in bezit nemen. Het welgelukken is naar mogelijk onder die voorwaarde. »

« Sedert lang zou het gouvernement maatregelen moeten genomen hebben om de behaalde voordeelen te bewaren. De heer Stanley is weder vertrokken; er mag niet uitgesteld worden, opdat de maatschappij die hij vertegenwoordigt Frankrijk op den weg der Congo niet zou kunnen voorkomen. »

Zoodus dat Stanley, die de belangen der Internationale Afrikaansche maatschappij vertegenwoordigt, de tegenstrever van Frankrijk is? En dat de stemming van de Franche Kamer gisteren, in strijd is met de belgische belangen, voor zooveel ons land belangen in Midden-Afrika heeft.

Hier stelt zich weder de vraag, wat voor maatschappij het toch is, die onder de hooge bescherming van onzen Koning staat. Is het, zooals sommigen gezegd hebben, eene bijzondere handels-exploitalie, ofwel een genootschap dat enkel het nut der Afrikaners voor doel heeft? In dit laatste geval begrijpen wij gezinszins, hoe Stanley en de Internationale Vereeniging de vijanden van de Brazza en Frankrijk zouden zijn.